

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 34.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

26 ΙΟΥΝΙΟΥ 1894.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ κυρίως πολιτικὴ ἐν Ἑλλάδι κίνησις ἐξακολουθεῖ συνισταμένη εἰς τὴν πολεμικὴν τῶν ἐφημερίδων, οὐ μόνον τῶν ἀντιπολιτευομένων πρὸς τὸ κυβερνητικὸν ὄργανον, ὑπερμαχοῦν τῶν μέτρων τοῦ ὑπουργείου καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐν ταῖς περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ συμβιβασμοῦ διαπραγματεύσεσι πολιτικῆς τοῦ κ. Τρικούπη, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀντιπολιτευτικῶν ὀργάνων πρὸς ἀλλήλα, ἀλλων μὲν ὑπὲρ τοῦ κ. Ράλλη, ἀλλων δὲ ὑπὲρ τοῦ κ. Δηλιγιάννη καὶ ἀλλων ὑπὲρ ἀλλων πολιτευτῶν διεκδικούτων τὴν ἡγεσίαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν διαδοχὴν τοῦ κ. Τρικούπη ἐν τῇ πρωθυπουργίᾳ. — Μόνον νέον στοιχεῖον προσετέθη ἢ ἐν τῇ ἀναπληρωματικῇ βουλευτικῇ ἐκλογῇ Ἄργους ἐκδηλωθεῖσα αὐτῆς κυβερνητικὴ ἀδυναμία, ὅτε οὐδὲ τολμῆσαντος κἀν κυβερνητικοῦ τινος ὑποψηφίου νὰ ἐκθέσῃ κάλπην, νικηφόρῳ δὲ τοῦ ὑποψηφίου τῆς γαλλικῆς μερίδος κ. Καρατζᾶ. — Οὕτω τὸ μάλιστα ἐνδιαφέρον ζήτημα παραμένει τὸ τοῦ πρὸς τοὺς πιστωτὰς τοῦ κράτους συμβιβασμοῦ, αἱ περὶ τοῦ ὁποίου διαπραγματεύσεις, σκεδὸν διακοπεῖσαι τέως, ἐπανεληφθῆσαν μετὰ πλειόνων, φαίνεται, ἐλπίδων ἐπιτεύξεως ὀριστικῆς τινος, τοῦλάχιστον μεταξὺ τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τῆς κυβερνήσεως, συνεννοήσεως.

Ἡ τροπὴ ὀφείλεται εἰς τινὰς παραχωρήσεις, εἰς ἃς ὁ κ. Τρικούπης ἐνόμισεν ὅτι ὤφειλε νὰ προβῇ χάριν τῆς συνεννοήσεως ταύτης, αἱ ὁποῖαι ὅμως, ὑπερβολικαὶ κρινόμεναι, προεκάλεσαν σφοδρὰς τοῦ ἀττικοῦ τύπου ἀποδοκιμασίας. — Αἱ παραχωρήσεις αὗται εἶνε αἱ ἐξῆς: Ὁ κ. Τρικούπης ἀποδέχεται νὰ ἐκτίνῃ τὸ κράτος τοῖς πιστωταῖς αὐτοῦ ἐπὶ τριετίαν μὲν ἀπὸ τοῦδε 35 ο(ο, εἴτα δὲ ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν τὸ ποσὸν τοῦτο ν' αὐξάνῃ κατ' ἔτος ἀνὰ μίαν μονάδα, μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὰ 60 ο(ο, πέρα τοῦ ὁποίου οὐδὲ μία δύναται νὰ γείνῃ αὐξήσις. — Ὁμολογουμένως οἱ κύριοι πιστωταὶ οὐδὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι πλειότερον τῶν ἀρκετὰ γενναίως ὑπὸ τοῦ κ. Τρικούπη πα-

ραχωρουμένων αὐτοῖς, οὕτω δὲ ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ δηλώσωσι τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν, ὅτε ἀρχέται τὸ δεύτερον τῶν διαπραγματεύσεων στάδιον, τὸ καὶ σοβαρώτερον καὶ δυσχερέστερον, ἥτοι τὸ περὶ τῶν δοθησομένων ἐγγυήσεων.

Μετὰ ὀλιγοήμερον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτεύουσῃ διαμονὴν ἀπῆλθε τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ ὁ νεαρὸς τῆς Σερβίας βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ὁ Α', ὁ κατὰ τὴν ὀλιγοχρόνιον μέχρι τοῦδε ἐνάσκειν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς ἐπιδειξάμενος, ὡς γνωστόν, νοῦν ὄριμον, θέλησιν ἰσχυράν καὶ φρόνιμον εὐτολμίαν, ἀρετάς, ὥς δυσχερῶς θὰ ἠδύνάτο τις νὰ προσδοκῇ παρὰ τοιαύτης ἡλικίας, διὰ τῆς ἐνασκήσεως ὅμως τῶν ὁποίων κατώρθωσεν ἥδη αὐτὸς μὲν ν' ἀποδείξῃται τὸν ζυγὸν τῆς κοινοκρατίας, καὶ τὴν χώραν δὲ ν' ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τῶν ἐπαικολούθων τῆς ὑπὸ τῶν κομμάτων καταχρήσεως τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν. — Ὁ δευτὸς ἐπισκέπτης ἀπῆλθεν, ὡς προεβλέπομεν, ἀποκομίζων ἀρίστας μὲν ἐντυπώσεις περὶ τῆς παροικιωδῶς μεγαλοπρεποῦς ξενίας, δι' ἣς ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως αὐτῇ γινώσκει νὰ περιβάλλῃ τοὺς τὸ κράτος ἐπισκεπτομένους ἡγεμόνας, τὴν ἐξ ἰδίας δὲ ἀντιλήψεως μωρφωθεῖσαν πεποιθῆσιν περὶ τῶν εὐμενῶν καὶ στοργικῶν αἰσθημάτων τοῦ ὑπάτου τῆς αὐτοκρατορίας ταύτης ἄρχοντος πρὸς πάντας τοὺς ὁμόρους αὐτῇ λαοὺς καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῶν, μάλιστα δὲ πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἐπαρκῶς κατανοοῦσι τὴν ἀλληλεγγύναν συμφερόντων, τὴν συνδέουσάν πρὸς ἀλλήλα τὰ ἀνατολικά κράτη, καὶ ὅτι ἡ εἰρηνικὴ ἀνάπτυξις καὶ πρόοδος ἐκάστον αὐτῶν ἐξήρηται, οὐχὶ ἐκ παραδόλων ἀποφάσεων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀμοιβαίου τῆς φιλικῶν καὶ εὐκρινῶν αἰσθημάτων καὶ ἐκ τῆς ἀμοιβαίας εὐλαβείας πρὸς τὰ δίκαια ἀλλήλων. — Οὕτως ἡ ἐπίσκεψις φαίνεται ἡμῖν προωρισμένη νὰ ἐπιδράσῃ εὐεργετικῶς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῶν ἀνατολικῶν κρατῶν καὶ νὰ ἐνισχύσῃ μέχρι συνεννοήσεως τὰς φιλικὰς αὐτῶν σχέσεις. — Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς ταύτης σημασίας ἡ περὶ ἣς ὁ λόγος ἐπίσκεψις δύναται νὰ ὑπηρετήσῃ λαμπρῶς καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλα

πνευματικὰς σχέσεις τῶν ὀρθοδόξων ἔθνων, ὧν κέντρον ἐπὶ αἰῶνας ἐγένετο τὸ οἰκουμενικὸν πατριαρχεῖον, ἐκθρόνισαν ταῦτα ἐν τῇ εἰς Χριστὸν πίστει καὶ διὰ ταύτης περιφρουρήσαν τὴν πνευματικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτῶν ὑπαρξιν. — Ἡ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ἐπίσκεψις, αἱ πατρικαὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότῃτος εὐλογίαι ἐπὶ τῆς σεπτῆς κορυφῆς τοῦ νεαροῦ ἀνακτος, ἡ ὅλως ἐκτακτος ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναφ παρουσία ὀρθοδόξου βασιλέως, ἡ γενομένη αὐτῷ ἐγκάρδιος ὑποδοχή, αἱ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ σερβικοῦ ἔθνους ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐν τῷ ναφ ἀναπεμφθεῖσαι εὐχαί, ὁ ἐνθουσιασμός, μεθ' οὗ τὸ πλῆθος προσηγόρευσε τὸν ὀρθόδοξον μονάρχην, ἐμπράκτως ἔδειξαν τοῦτο μὲν ὅτι ὁ ἀνώτατος τοῦ σερβικοῦ ἔθνους ἄρχων, συνεπὴς ταῖς εὐσεβεῖσι παραδόσεσι τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἐκὼν τῇ φιλοστοργῷ μητρὶ προσήλθε τὰς τιμὰς καὶ τὴν εὐπείθειαν τοῦ υἱοῦ προσφύγων καὶ λαμβάνων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὰς θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχάς, τοῦτο δὲ ὅτι τὸ οἰκουμενικὸν τοῦτο πατριαρχεῖον δὲν ἔπαυσεν ὄν ὅσον ἐν μακρῇ περιόδῳ αἰώνων ὑπῆρξεν, οὐχὶ κοσμικὸν κέντρον μιᾶς ἐθνότητος, ὡς παρὰ τῶν συκοφαντῶν αὐτοῦ ἐρρήθη, ἀλλὰ πνευματικὸν κέντρον τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας, ἴσθην στοργὴν ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς εὐημερίας πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἔθνων τρέφον, κιβωτὸς τῶν δικαίων πάντων, φυλάττουσα σῶα τὰ σῆμαντρα καὶ ἀποδιδούσα ἐκάστοις ἐν τῇ τεταγμένῃ ὥρᾳ ἀλώετα τὰ δίκαια ταῦτα, ὡς τοῦτο μαρτυροῦσι πᾶσαι αἱ χειραφετηθεῖσαι τέως μὲν θυγατέρες τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, νῦν δὲ ἀδελφαὶ Ἑκκλησίαι τῆς Ρωσίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σερβίας, τῆς Ρουμανίας. — Τούτου ἕνεκα ἡ ἐν τῇ μητροπόλει ταύτῃ τῆς Ὁρθοδοξίας συνάντησις τῆς γηραιᾶς μητρὸς μετὰ τοῦ ἀντιπροσώπου μιᾶς τῶν χειραφετηθεῖσων θυγατέρων δύναται ν' ἀποδῇ γόνιμος εἰς ἀγαθότατα ἐπακόλουθα ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας. ἢτε διὰ τῆς οὕτω γινομένης νέας μετὰ μακρὰν περίοδον ἐτῶν γνωριμίας καὶ ἐκτιμῆσεως τῶν ἀμοιβαίων αἰσθημάτων καὶ συμφερόντων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ μεγάλου καὶ κοινοῦ συμφερόντος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐπερχομένης στενωτέρας ἐνώσεως ἐν τῇ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, ἐξ ἧς πᾶσα δύναμις ἀπορρέει.

Ἡ νέα ἐν Γαλλίᾳ κατάστασις ἐπιποχόλησε καθ' ὅλοκληρίαν σχεδὸν τὴν πολιτοκολοῦσαν τῆς ληξάνσης ἐβδόμδος. — Ἡ τοῦ Καρνὼ κηδεῖα διετράνωσε τὰς συμπαθείας, δι' ὧν πάντες τῆς ὑπ' οὐρανὸν οἱ πεπολιτευμένοι λαοὶ περιβάλλουσι τὸ γαλλικὸν ἔθνος, τὴν ἐπὶ τῇ συμφορᾷ λύπην αὐτοῦ σπεύσαντες αὐθορμήτως διὰ τῶν ἐπισημοτάτων αὐτῶν ἐν τοῖς διαφόροις κλάδοις ἀντιπροσώπων καὶ κατὰ τοὺς σημαντικωτάτους τρόπους νὰ συμμεριθῶσι. — Τῆς γενικῆς ταύτης συμπαθείας ἀπέβη ἀξία ἡ Γαλλία κυρίως διὰ τὴν μετριοπάθειαν, μεθ' ἧς φέρει τὴν εὐημερίαν αὐτῆς. — Ἀλλ' αἱ συμπάθειαι αὗται ἐπιβάλλουσιν ἐμμέσως τῇ Γαλλίᾳ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς αὐτῆς μετριοπαθοῦς καὶ εἰρηνικῆς πολιτικῆς, ἥτις ἐπορίσαστο αὐτῇ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐκτίμησιν, ὑποχρέωσιν ἄλλως τε συνήδουσαν πρὸς τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῆς χώρας, ἃτινα ζημίαν μόνον θὰ ἠδύναντο ν' ἀναμείνωσιν ἐκ προώρου τινὸς παρεκτροπῆς ἀπὸ τῆς τοιαύτης ὁδοῦ. — Τοῦτο

καλλίστα ἐννοεῖ ὁ νέος τῆς Δημοκρατίας πρόεδρος, ὅστις διὰ τοῦ τῇ τρίτῃ πρὸτῶν νομοθετικῶν σωμάτων τῆς χώρας ἀναγνωσθέντος διαγγέλματος αὐτοῦ παρέχει ἀσφαλῆ ἐχέγγυα περὶ τῆς τηρήσεως τῆς συμφωρῶτάτης τῇ Γαλλίᾳ πολιτικῆς. — Αἱ συντηρητικαὶ τοῦ νέου προέδρου ἀρχαὶ καὶ ἡ κοινωνικὴ αὐτοῦ θέσις ὡσένης τῶν μάλιστα μεγαπλοῦτων εὐπατριδῶν τῆς Γαλλίας εἶχον πρὸς στιγμὴν περιστῆσαι εἰς ἐπιφύλαξιν τινὰ τοὺς θερμότερους τῶν θιασῶτων τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος τῆς χώρας· ἀλλ' αἱ δηλώσεις αὐτοῦ, μαρτυροῦσαι οὐ μόνον εὐλάβειαν πρὸς τὸ πολιτεύμα τοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ ἐδραϊὰν τοῦ ὑπάτου αὐτοῦ ἄρχοντος πεποισθῆσιν ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ, ἃτινα ἐπόρισε καὶ ἐξακολουθήσει πορίζουσα τῷ ἔθνει ἡ Δημοκρατία, καὶ τὰς ὑπονοίας τῶν ἄκρων ἐκείνων πυρρωνιστῶν διασκεδάζουσι καὶ πάντα πείθουσιν, ὅτι ὄντως ὁ τοῦ καθήκοντος ἥρωας, ὡς ὁμότατα τὸν ἀείμνηστον Καρνὼ ὁ νέος πρόεδρος ἐν τῷ διαγγέλματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν, ἔσχε παρὰ τῷ κ. Περιὲ τὸν ἐπάξιον αὐτοῦ διάδοχον. — Ὁ πρόεδρος, εἶπεν ὁ κ. Καζιμιρ Περιὲ, δὲν ἀνήκει εἰς κόμμα, ἀλλ' εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ τὴν Δημοκρατίαν. Ἡ ἐκφρασις αὕτη ἀποτελεῖ ἀδαμαντίνην τοῦ νέου προέδρου ὑπόσχεσιν, ὅτι ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ θὰ ἔχη πάντοτε ὑπ' ὄψει μόνον τὸ συμφέρον τῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν. οὗς εἰδικώτερον ἐτι ἐπηγγείλατο νὰ περιφρουρήσῃ κατὰ πάσης ἀποπειρας ἀνθρωπιασμοῦ καὶ νὰ παροδώσῃ αὐτοὺς μετὰ τὴν λήξιν τῆς ἐπταετίας, ἥδη ἀπὸ τοῦδε δηλῶν ὅτι προτίθεται νὰ μὴ ἐκτεθῇ τὸ δεύτερον ὑποψήφιος ἐν τῇ προεδρικῇ ἐκλογῇ, ἀκροαίους τῷ διαδόχῳ αὐτοῦ. — Καὶ ὁ κυρίως δῆμος δὲ εὐρίσκει ἐν τῷ προεδρικῷ διαγγέλματι εὐσιώλους ἐπαγγελίας. Ἡ γνώμη π. χ. τοῦ κυρίου Καζιμιρ Περιὲ, ὅτι ἡ κυβερνήσις μάλιστα πάντων δύναται, οὐχὶ διὰ πτεροεσδῶν μόνον ἐλπίδων, ἀλλὰ καὶ δι' ἔργων ν' ἀνακουφίσῃ τὰς τυχόν ἀναξιοπαθοῦσας τάξεις προώρισται πάντως νὰ ἐνασκήσῃ ἀγαθὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν κατωτέρων στρωμάτων τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ. — Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ὁ πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἐπαγγελζόμενος τῇ Γαλλίᾳ νὰ διατηρήσῃ αὐτὴν ἐστίαν τῶν φώτων καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ ἐκφράζων τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ πατρίς αὐτοῦ, ἐρειδόμενη ἐπὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν δυνάμεων τοῦ κράτους, θὰ δυνηθῇ νὰ ἐνισχύσῃ ἐτι μᾶλλον τὴν πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάπην αὐτῆς, εὐαγγελίζεται τῇ Εὐρώπῃ νέον εἰρηνικὸν τῆς Δημοκρατίας πρόγραμμα. — Τοιοῦτον ὄν τὸ διαγγέλημα, εὐλόγως εὐηρεστέως τοῖς ἐντότε τε καὶ ἐκτότε τῆς Γαλλίας συντηρητικοῖς στοίχεις, μόνους ἀπαρέσαν τοῖς ριζοσπαστικοῖς, οἵτινες, οὐκ οἶδαμεν πῶς κατορθοῦντες νὰ διαβλέπωσιν ἐν αὐτῷ προκύπτουσαν μεταξὺ τῶν γραμμῶν τὴν προσωπικὴν ἐξουσίαν, θυελλώδεις προὐκάλεσαν σκηνὰς ἐν τῇ Βουλῇ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ, θρασύτεροι γενομένοι ἀφ' ὅτου πρῶτος ἐπιλαχὼν ἐν τε τῇ τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ εἰτα τοῦ τῆς Βουλῆς ἐκλογῇ ἀνεδείχθη ὁ ὑποψήφιος αὐτῶν κ. Μπριδῶν.

Μ. Ε. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.